

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Bakalářská práce

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav speciálněpedagogických studií

Bakalářská práce

Jarmila Mikulcová

Problematika odkladů školní docházky na Uherskohradištsku

Olomouc 2015

vedoucí práce: Mgr. Pavel Svoboda, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma “Problematika odkladů školní docházky na Uherskohradištsku“ vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně, za použití v práci uvedených pramenů a literatury.

Ve Vlčnově, dne 26. 11. 2015

Jarmila Mikulcová

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Jarmila Mikulcová
Katedra:	Ústav speciálněpedagogických studií
Vedoucí práce:	Mgr. Pavel Svoboda, Ph.D.
Rok obhajoby:	2016

Název práce:	Problematika odkladů školní docházky na Uherskohradištsku
Název v angličtině:	The issue of school delays in Uherskohradištsko
Anotace práce:	<p>Práce se zabývá otázkami školní zralosti dětí předškolního věku, nástupu do školy, odklady školní docházky v rámci oblasti okresu Uherské Hradiště a srovnáním jejich počtů v průběhu posledních let.</p>
Klíčová slova:	školní zralost, odklad školní docházky, region Uherské Hradiště, mateřská škola, základní škola, pedagogicko-psychologická poradna
Anotace v angličtině:	The work is focused questions of school maturity between children of preschool age, of boarding to school, of school delays in Uherskohradištsko and comparasion their numbers in the course last year.
Klíčová slova v angličtině:	school maturity, school delays, region Uherské Hradiště, kindergarten, elementary school, pedagogy-psychological centre

Přílohy vázané v práci:	- přihláška do základní školy - žádost o odklad povinné školní docházky - dotazník
Rozsah práce:	49 stran, z toho 3 strany přílohy
Jazyk práce:	český jazyk

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování Mgr. Pavlu Svobodovi, Ph.D. za jeho rady při vedení mé bakalářské práce. Rovněž bych chtěla poděkovat pracovníkům Pedagogicko-psychologické poradny v Uherském Hradišti a učitelkám mateřských škol za vstřícnost a pomoc při získání potřebných informací a podkladů.

Obsah:

ÚVOD.....	8
TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1. CHARAKTERISTIKA ŠESTILETÉHO ČI SEDMILETÉHO DÍTĚTE.....	10
1.1 DÍTĚ Z POHLEDU FILOSOFIE.....	10
1.2 ZNAKY ŠESTILETÝCH DĚTÍ.....	10
1.3 NÁSTUP DO ŠKOLY.....	12
1.4 ZAHAJOVÁNÍ PRIMÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	13
1.5 ŠKOLNÍ ZRALOST.....	14
1.6 ŠKOLNÍ PŘIPRAVENOST.....	16
1.7 ŠKOLNÍ NEZRALOST.....	17
2. ŠKOLNÍ DOCHÁZKA Z POHLEDU LEGISLATIVY.....	19
2.1 LEGISLATIVNÍ VYMEZENÍ.....	19
2.2 ODKLAD POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY V LEGISLATIVĚ.....	20
2.3 DODATEČNÝ ODKLAD POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY.....	21
2.4 PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY.....	22
3. ZÁPIS DO 1. TŘÍDY ZÁKLADNÍ ŠKOLY.....	24
3.1 PŘED ZÁPISEM.....	24
3.2 ZDROJE INFORMACÍ PRO RODIČE.....	25
3.3 ZÁPIS DO ŠKOLY.....	25
PRAKTICKÁ ČÁST.....	27
1. ANALÝZA VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	28
1.1 CÍLE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	28
1.2 POPIS VÝZKUMNÉHO VZORKU A CHARAKTERISTIKA REGIONU.....	28
1.3 METODOLOGIE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	30
1.4 ANALÝZA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	31

2.	SROVNÁNÍ VENKOVSKÉ A MĚSTSKÉ MATEŘSKÉ ŠKOLY.....	37
2.1	MĚSTSKÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA.....	37
2.2	VENKOVSKÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA.....	39
3.	ČINNOST PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY V REGIONU.....	41
	ZÁVĚR.....	43
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	44
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ A LITERATURY.....	45
	PŘÍLOHY.....	47

Úvod

O odkladu školní docházky se dnes hovoří podstatně více než v minulosti. Zatímco dříve nebyly mezi veřejností tolik známé pojmy jako školní zralost či připravenost, logopedie, odklad školní docházky; v dnešní době se s nimi seznámí každý rodič, jehož dítě prochází mateřskou školou. Období předškolního věku se považuje za důležité. Dokonce se uvažuje o zavedení povinné předškolní docházky.

Naopak některým rodičům se může jevit dnešní starost o předškolní děti jako přílišná. Rovněž žádosti o odklad školní docházky nemusí být vždy opodstatněné a jsou děti, kterým odklad školní docházky nemusí prospět. Když jsme řešili nástup do školy u našeho nejstaršího syna, zdála se nám základní škola (po besedách o školní zralosti a po konzultačních schůzkách) jako velká bariéra, kterou je lepší oddálit. U druhého syna jsme byli zkušenější a rozhodovali jsme se sami. Přínosný se nám jevil poradní hlas zejména pedagogů v mateřské škole.

Autorka se při psaní této práce snažila zmapovat situaci odkladů školní docházky v okolí jejího bydliště, v regionu Uherskohradištska, části Zlínského kraje.

Autorka nejprve v teoretické části popisovala charakteristiku předškolního dítěte. Jde o oblast, čerpající zejména z oboru psychologie a pedagogiky. Dále pracovala s pojmy jako školní zralost, školní připravenost i školní nezralost. Dítě by mělo dosahovat určité životní úrovně, respektovat je ale třeba také individualitu každého dítěte.

V další kapitole pak hovořila o právním zakotvení dané oblasti. Stěžejním právním předpisem je tzv. školský zákon. Řízení o odkladu školní docházky musí probíhat podle určitých právních norem.

Na tuto kapitolu dále navazuje popis zápisu do 1. třídy základní školy, včetně praktických informací. Je zde uvedena i vlastní zkušenost autorky.

V praktické části autorka charakterizuje své výzkumné šetření. Snažila se pomocí dotazníku i statistických listů zjistit postavení regionu Uherské Hradiště v porovnání s jinými regiony v rámci České republiky v počtu odkladů školní docházky. Dále zjišťovala nejčastější důvody, pro které rodiče žádají odklad školní docházky a také, zda je odklad školní docházky častější u chlapců či u dívek. Autorku rovněž zajímal pohled na danou problematiku a názory lidí, kteří s dětmi pracují nebo přicházejí do styku.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Charakteristika šestiletého či sedmiletého dítěte

1.1 Dítě z pohledu filosofie

Za dítě je považován jedinec v určité životní fázi, nejčastěji od narození (v některých oblastech požívá ochrany již před narozením) až do období dospívání. Je to období tělesných, psychických a sociálních proměn jedince, období vývoje. Ten je ovlivňován jednak dědičnou výbavou, jednak vnějším prostředím. Zajímavé pohledy na vývojové etapy člověka představují některé filosoficky zaměřené směry. Autorka se prostřednictvím literatury setkala s pojmem antroposofie, což je duchovní směr vytvořený celoživotním poznáním dr. Rudolfa Steinera. Jde o směr, který se nevztahuje pouze na člověka samotného, ale především na prostředí, které nás obklopuje. Člověk není pouze bytost fyzická, ale také duševní a duchovní. Svět není vnímán materiálně, což je pro křesťansky smýšlející autorku blízké. Vývoj člověka je tímto směrem rozdělen na tři etapy, přibližně jdoucích po sedmi letech. Období 6 – 7 letého dítěte spadá do druhé životní periody člověka. Dítě v tomto období se rozvíjí duševně, étericky, vytvářejí se charakterové vlastnosti, důležitá je autorita pedagoga. „Dítě z postavy malého dítěte vstupuje do postavy školního dítěte. Předškolní dítě je otevřeno okolnímu světu, nasává všechno z okolí a zmocňuje se ho napodobováním. Sedmileté dítě již začíná mít vlastní vnitřní svět, z kterého poznává vnější svět. Přejíždí od vjemu k myšlenkovému obrazu. Chce, aby se mu vyprávělo to, co je ve světě, k čemu to slouží a co to má být. Proto se má dítěti mnoho vyprávět.“ (B.C.J. Lievegoed, 1992, s. 24, 69, 70)

Dr. Rudolf Steiner byl zakladatelem alternativního tzv. waldorfského školství. Školství jako svobodná instituce, nezávislá na momentálním společenském uspořádání. Školství je zaměřeno pedocentricky – na osobu dítěte. Důležitou roli hraje kvalita prostředí a spolupráce s rodiči.

1.2 Znaky šestiletých dětí

Dítě v tomto období řadíme do vývojového stádia předškolního věku. Celkově je pro toto období charakteristické rozšiřování sociálního prostředí, z prostředí rodinného do prostředí mateřské školy. Šestileté děti bývají již v širším kolektivu etablovány a připravují

se na nástup do školy základní. Děti se někdy hůře vyrovnávají s nečekanými okolnostmi (příchod sourozence). Díky rozvíjejícím se schopnostem však mohou pochopit, že věci a chování lidí kolem se řídí určitými pravidly. A dodržování pravidel má svůj smysl.

FYZICKÝ VÝVOJ: Tělesný růst je pomalý, ale vyrovnaný, roste svalová hmota, zvětšuje se síla svalů. Prodlužují se končetiny, dlouhé kosti paží a nohou jsou ve fázi růstu. Vypadávají mléčné zuby, zlepšuje se ostrost vidění, mění se rysy obličeje. Nejpřirozenější potřebou pro dítě zůstává pohyb. Jemná i hrubá motorika se zlepšuje, dítě je zručnější při různých činnostech (oblékání, obouvání, práce s nůžkami), ale také obratnější (jízda na kole, plavání, kopání do míče). (Allen, Marotz, 2002)

POZNÁVACÍ PROCESY: **Vnímání** má synkretický ráz (celistvý); dítě vnímá spíše globálně, jako celek nebo je schopno zaměřit se na detail, který je nápadný. Dále vnímá subjektivně a jeho vnímání je spojeno s aktivní činností či s experimentováním. Před vstupem do školy by se dítě mělo umět orientovat v pojmech jako je “nahoru, dolů, vlevo, vpravo“, stejně tak by mělo umět pojmenovat tvary typu kruhu, čtverce, obdelníku, trojúhelníku.

Paměť je spíše neúmyslná, ovlivněná zážitky; mechanická paměť je silnější než logická.

Pozornost dítěte může kolísat. Přesto se prodlužuje doba, po kterou dítě pozornost udrží. Závisí to rovněž na temperamentu dítěte a na dané činnosti. **Představivost** u dítěte je bujná, rozvíjí se fantazijní představy. Dítě se rádo vžívá do konkrétních osob a konkrétních zážitků, které umí dobře reprodukovat. Představy se vyvíjí na základě citových prožitků, které udělají na dítě velký vjem. **Myšlení** předškolního dítěte je názorné, konkrétní, intuitivní. Dle Vágnerové (1997) myšlení dítěte předškolního věku charakterizují vlastnosti jako egocentrismus – sebestřednost, vnímání událostí ze své vlastní perspektivy, strhávání pozornosti na svou osobu; dále fenomenismus – ulpění dítěte na nějaké představě reality, kterou dítě odmítá opustit; a ještě prezentismus – vazba na přítomnost. Dítě je fixováno na viditelné znaky objektu, zpravidla si všimne jen jedné, zpravidla nejnápadnější vlastnosti objektu. Realitu si upravuje tak, aby pro něj byla srozumitelná a přijatelná. Dále je myšlení útržkovité a zúžené, zaměřené jen na jednu oblast.

ŘEČ: dítě rádo a často povídá, rozšiřuje si slovní zásobu a dokáže již správně skládat věty. Dále správně časuje slovesa a skloňuje podstatná jména. Řeč se stává komunikací a dorozumíváním. Děti v tomto věku mají také schopnost naučit se více než jednomu jazyku,

což se v dvojjazyčné společnosti děje spontánně. „Dítě se učí mluvit prostřednictvím nápodoby verbálního projevu dospělých lidí, případně starších dětí, se kterými přicházejí do styku. Nápodoba má však selektivní charakter, nenapodobují vše, co slyší.“ (M. Vágnerová, 1997, s. 143)

SOCIÁLNÍ A EMOČNÍ VÝVOJ: v předškolním věku je dle Vágnerové (1997) třeba děti učit tzv. prosociálnímu chování, tj. žádoucím vzorcům chování. Pojetí správného či špatného chování odvozují od toho, co od nich očekávají rodiče či učitelé a jaká uplatňují pravidla. Důležitým prvkem je tedy potřeba jistoty a bezpečí v rodině. Prosociální chování pak souvisí rovněž s ovládním agresivních tendencí. Hlavní činností, ve které probíhá proces socializace je hra. Emočně se vyvíjí především vyšší city, které vznikají v průběhu socializace člověka. Ty dále rozdělujeme na city intelektuální (např. radost z nového poznání), etické (uvědomění si dobra a zla, co smí a co ne), estetické (rozvíjejí se při vnímání hudby, přírody, pohádky) a sociální (projevují se ve vztahu k dospělým a k vrstevníkům). Narůstá potřeba kontaktů s vrstevníky.

Zde chce autorka, rovněž jako matka, zdůraznit, že vývoj dětí v každém vývojovém období je také individuální, přičemž záleží na různých okolnostech. Dítě ovlivňuje např. pořadí mezi sourozenci, rodinné prostředí, pohlaví a jiné. Základem pro zdárný vývoj je zdravá rodina.

1.3 Nástup do školy

Nástup do školy je pro dítě velkou životní událostí. Všechno, co souvisí se školou, se bere ze strany rodičů i dospělých vážně a důležitě (rituál zápisu, 1. školní den). Dítě získává roli školáka, která není výběrová. Autorku zaujal citát L. Kubíčka, který uvádí, že když dítě skutečně přijde do školy, pozná, že je oceňováno podle svých zásluh, jak se chová, co předvádí. Doma je dítě milováno, protože je dítětem svých rodičů – ve škole si musí své postavení získat a udržovat vlastním přičiněním.

Autorka se zamýšlela nad věkem dětí přicházejících do školy. „Ve věku 6-7 let dochází k různým vývojovým změnám, které jsou podmíněny zráním i učením. Většina z nich je pro úspěšné zvládnutí role školáka důležitá, i když jejich význam může být různý. Kompetence, které jsou potřebné k přijatelnému zvládnutí školních požadavků, můžeme rozdělit do dvou skupin: 1) Kompetence, které jsou závislé na zrání. V této souvislosti lze mluvit o školní zralosti.

2) Kompetence, na jejichž rozvoji se ve větší míře podílí učení. Jejich úroveň vyjadřuje školní připravenost.“ (M. Vágnerová, 1997, s. 149)

Zráním se rozumí řada změn, které vedou organismus k dospělosti, probíhá ve všech oblastech organismu (Sillamy, 2001). Jinak bychom mohli říct, že se jedná o biologický, organický proces změn, které jsou předpokladem změn psychických. **Učení** je chápáno jako získávání schopnosti nového chování prostřednictvím zvláštního cvičení (Sillamy, 2001) nebo jakékoliv obohacování zkušeností člověka

1.4 Zahajování primárního vzdělávání

Autorku zajímalo, kdy je nejčastěji zahajováno primární vzdělávání jinde ve světě.

Podle Mezinárodní normy pro klasifikaci vzdělávání ISCED 1997 je primární vzdělávání (primary education) charakterizováno jako počátek systematického vzdělávání, či povinné školní docházky a označuje se jako úroveň ISCED 1. Co se týká obsahu primárního vzdělávání, tak ten je zaměřen zejména na vytváření základní gramotnosti, na rozvoj základních dovedností jako je čtení, psaní, počítání, dále na rozvoj základních postojů a vědomostí o světě. Často mu předchází nepovinné preprimární vzdělávání.

Primární vzdělávání se zahajuje v jednotlivých zemích ve věku žáků 5-7 let, nejčastěji v 6 letech. Věk je tedy hlavním hlediskem pro zahájení povinné školní docházky. Bývá ale také, jak je běžné i v naší zemi, podmíněn dosažením školní zralosti a rozhodnutím rodičů, kteří mohou své dítě zapsat do školy později, ale i dříve. Ve věku 5 let je zahajováno primární vzdělávání v anglosaských zemích, jako je Anglie, Skotsko, Wales, Austrálie, Nový Zéland, Kanada. Později, ve věku 7 let, je zahajováno ve skandinávských zemích jako je Dánsko, Švédsko, Finsko. Jako důvod se uvádějí klimatické podmínky. Záleží na koncepci a rozhodnutí vzdělávací politiky té dané země.

Většina evropských zemí, včetně České i Slovenské republiky, ale třeba i Japonska, zahajuje primární vzdělávání žáků ve věku 6 let. Pro srovnání, v **Rakousku** povinná školní docházka trvá 9 let, a je zahajována ve věku 6 let. V **Dánsku** je zahajována rovněž v 6 letech věku dítěte, ale trvá 10 let. Od roku 2009 bylo povinné školní vzdělávání prodlouženo o jeden rok, z 9 na 10 let. Původně volitelný rok preprimárního vzdělávání se stal povinným. V **Německu** povinná školní docházka pokrývá věk 6 až 15 let věku žáka ve většině spolkových zemí. Ve **Francii** je povinné školství ve věku 6 až 16 let věku dítěte. (Průcha, 2006)

Jak je tedy i jinde ve světě běžné, věk dítěte 6-7 let odpovídá určité úrovni jedince, potvrzuje jeho normalitu a umožňuje zvládnout vše, co souvisí s přijetím role školáka.

1.5. Školní zralost

Pojem “školní zralost“ není nový, objevuje se v dílech mnoha autorů již několik staletí. Laicky bychom mohli říci, že se jedná o stav dítěte, který zahrnuje jeho tělesnou, psychickou a sociální způsobilost začít školní docházku.

„Školní zralost je jedním z předpokladů úspěšnosti ve škole. Jde především o určitou úroveň zralosti CNS (centrální nervové soustavy), která se projevuje v celkové reaktivitě dítěte, zejména v odolnosti a schopnosti koncentrace pozornosti. Zráním CNS je podmíněna také lateralizace ruky a rozvoj senzomotorických dovedností. Na zráním závisí i rozvoj zrakového a sluchového vnímání. Školní úspěšnost je spojena s rozvojem poznávacích procesů. Pro školní práci je potřebné, aby dítě uvažovalo logicky, na úrovni konkrétních logických operací. Přijatelná adaptace na školu vyžaduje také určitý stupeň autoregulačních procesů.“ (M. Vágnerová, 1997, s. 155).

Co tedy za dovednosti se od budoucího školáka očekávají? Jsou to určité základní návyky chování ve společnosti; dítě by se mělo umět představit; vědět, kde bydlí; jak se jmenují jeho rodiče. U sluchového vnímání dokázat rozlišit první, případně i poslední písmeno ve slově. Dítě by mělo lépe rozlišit podobné obrázky a písmena. Zvládnout hrubou motoriku (hod míčem, skákání po jedné noze) i jemnou motoriku (nakreslit tužkou čáru). Umět napočítat do deseti; znát pojmy související s minulostí a přítomností (termíny včera, zítra). Být soustředěnější.

Autorka zjistila, že nejčastěji se uvádějí tyto tři složky školní zralosti:

FYZICKÁ ZRALOST (TĚLESNÁ, SOMATICKÁ)

Charakterizuje fyzický vývoj dítěte, pro plnění školních povinností, který by měl být na dostatečné úrovni. Zde patří :

Fyzická zdatnost – např. dostatečná výška postavy, aby dítě mohlo sedět v lavici; dostatečná tělesná váha, aby mohlo unést aktovku. Zjištěním, zda došlo ke změně proporcionality těla je tzv. filipínská míra (dítě ohne pravou paži přes temeno vzpřímené hlavy a dosáhne si na levé ucho). Růstový věk se zjišťuje i prostřednictvím Kapalínova indexu, který vychází z poměru mezi výškou a hmotností dítěte (příkladně výška 120 cm, hmotnost 20 kg).

Změna motoriky – lepší koordinace pohybů, vlivem dokončování osifikace zápěstních kůstek i rozvoj jemné motoriky.

Zdravotní stav- děti chronicky nemocné, tělesně křehké i nedonošené mohou být vystaveny při zvýšeném zatížení snáze infekcím, což vede k větší nemocnosti i unavitelnosti dítěte .

PSYCHICKÁ ZRALOST

Je charakterizována určitou úrovní zralosti centrálního nervového systému. Zrání nervové soustavy je individuální záležitostí, někdy mohou mozkové hemisféry vyzávat pomaleji, ke stabilizaci vyzávání CNS dochází až kolem 12 let. Psychická zralost se dle Vágnerové (1997) projevuje v několika oblastech:

- schopnosti reagovat, stabilitě a odolnosti vůči zátěži. Zralejší dítě se lépe soustředí a je vytrvalejší v pracovní činnosti. Míra zátěže daná školou je pak pro dítě lépe zvládnutelná.
- v pravolevé orientaci, zlepšení senzomotorické koordinace i manuální zručnosti. Nemotorné dítě získává častěji horší sociální postavení mezi dětmi. Nešikovnost se může projevat v psaní, kreslení, pracovní činnosti. Může také ztěžovat ovládání mluvidel.
- dále v oblasti vnímání, a to:
 - a) zrakového vnímání; rozvíjí se schopnost lepšího vidění na blízkou vzdálenost a tedy i lepší vnímání detailů. Dítě by mělo být schopno zrakového rozlišování (podobných obrázků, zrcadlově podobných tvarů) ale i zrakové integrace, tj. uvědomění si, z jakých částí se skládá celek a opačně. To jsou předpoklady důležité pro výuku čtení a psaní.
 - b) sluchového vnímání; dovednosti rozlišovat fonémy-zvuky mluvené řeči rodného jazyka. Spíše než o rozlišování hlásek, jde o systematické vnímání řečového projevu.
 - c) vnímání řeči; je rovněž závislé na dozrání obou mozkových hemisfér. Porucha řeči často bývá důvodem odložení školní docházky. Vývoj řeči nelze redukovat pouze na výslovnost, důležitá je také slovní zásoba, kvalitní vyjadřovací schopnost i dostatečná akustická verbální pozornost (schopnost naslouchat, rozumět a něco si zapamatovat).
- důležitou roli v rozvoji poznávacích procesů dítěte nehrají pouze dědičné dispozice, ale také nabídka dostatečného množství podnětů, příležitosti k učení. Dítě by mělo přejít z úrovně prelogického myšlení (ovládaného svými pocity, potřebami, fantazií) do stadia konkrétních logických operací.

SOCIÁLNÍ A EMOCIONÁLNÍ ZRALOST

Tato zralost spočívá ve schopnosti dítěte přizpůsobit se změně, přijmout cizí lidi i neznámou situaci. Adaptace na školu vyžaduje určitý rozvoj autoregulačních procesů, tj. schopnosti ovládnout své volní jednání a schopnost přijmout povinnost jako obecně nadřazený motiv, ikdyž to není pro dítě příjemné. „Základním rozdílem zralé a nezralé autoregulace je vazba na aktuální uspokojení na jedné straně a ochota oddálit uspokojení pro něco vyššího a hodnotnějšího na straně druhé (tím hodnotnějším motivem by měla být školní práce).“ (M. Vágnerová, 1997, s. 154). Důležitá je rovněž síla motivace. Pro dítě emočně nezralé nemá role školáka dostatečnou motivaci. Tlak na osamostatnění a přijetí odpovědnosti za své chování je pro takové dítě příliš velký požadavek.

1.6 Školní připravenost

Školní připravenost je obvykle pojímána jako souhrn předpokladů pro zvládnutí školní situace. Školní připravenost je více vázána na učení a je hodně ovlivněna sociálním prostředím dítěte. Zde hraje důležitou roli rodina dítěte, další sociální skupina (např. církve, etnikum, sociální vrstva) i obecný postoj ke vzdělání, který může dítě motivovat ke školní práci.

Podle Vágnerové (1997) jde o oblasti, které bude dítě hodnotit podle postojů svého okolí, jako:

A. Respektování hodnoty a smyslu školního vzdělávání. Jde o rozvíjení dětí způsobem, které jsou považovány společností za žádoucí. Ta předkládá dítěti hodnoty, které jsou brány jako obecná norma platná pro všechny. Zde rovněž hraje důležitou roli postoj rodiny dítěte k hodnotám a smyslu vzdělávání.

B. Rozlišování různých rolí a rozlišování chování, které je s nimi spojeno. Míněna je zde sociální připravenost dítěte na zvládnutí role školáka; s tím souvisí jeho chování ve vztahu k učiteli (jako k určité autoritě) i k přístupu ke školním povinnostem.

C. Úroveň verbální komunikace. Je nutné, aby dítě rozumělo sdělení učitele. Jakýkoliv nedostatek v řečovém projevu dítě poškozuje. Dítě se pak komunikaci vyhýbá, což může

vyvolávat nepříznivé reakce okolí. Aby dítě ve škole uspělo, je důležité také dostatečné porozumění vyučovacího jazyka.

D. Respektování běžných norem chování i hodnotového systému. V době nástupu do školy je vhodné, aby dítě již mělo osvojeno určité normy chování (pozdravit, poděkovat...). Podle autorky je osvojení takových norem chování prvotní úlohou rodiny dítěte.

1.7 Školní nezralost

Školní nezralost můžeme charakterizovat jako skupinu znaků, které mohou způsobovat rané selhání dítěte ve škole. Školní nezralost má různé projevy a příčiny. Mezi příčiny podle Jiráska patří:

- 1) Nepodnětné výchovné prostředí
- 2) Odchylky v tělesném vývoji a zdravotním stavu
- 3) Neuroticismus
- 4) Poškození centrální nervové soustavy
- 5) Výrazně podprůměrný intelekt
- 6) Opožděný vývoj

Stanovit, co je příčinou nezralosti a doporučit zejména rodičům zlepšení stavu dítěte, náleží do kompetence odborníků (pediatrů, psychologů, logopedů). Důležitá je zde i spolupráce mateřské školy, zmíněných odborníků a rodičů.

Projevy školní nezralosti: - nesamostatnost dítěte

- neobratnost, plačtivost, vzdorovitost, nesoustředěnost, neklid či apatie

- izolovanost

- špatný zdravotní stav, nemocnost

Při posuzování školní zralosti se pak především sleduje náprava školní nezralosti. Jako konkrétní projev školní nezralosti autorka uvádí po zkušenostech u vlastního dítěte **enurézu**, což je porucha funkce vyprazdňování močového měchýře (enuresis nocturna – noční pomočování). V tomto případě může jít jak o projev neuroticismu, tak o nezralost centrální nervové soustavy. „Děti, které se pomočují, mívají méně kvalitní spánek. Mají totiž menší podíl hlubokého spánku, ale bývá těžší je probudit. Není však jisté, co je příčina a co důsledek. Dětská enuréza (pomočování) spočívá v nevyrovnanosti mechanismů ovládnání

močového měchýře a tvorby moči, ale může být také projevem závažného onemocnění ledvin či močových cest. V 75% případů však tato vývojová porucha sama vymizí.“(Časopis Maminka, 12/2014, str. 44). S enurézou bývá často spojena také **enkopréza**, což je samovolné uvolňování stolice. Tato porucha může u dětí, převážně u chlapců, nastat až po 4. roce, tedy po době, kdy bylo vyprazdňování v pořádku. Při problémech je rodičům doporučována gastroenterologická poradna. Příčinou může být právě nezralost centrálního nervového systému. Děti často tuto potíž nevnímají jako poruchu. Lékař navrhne režim pravidelné defekace, pestrou stravu a trpělivost, případně návštěvu psychologa. Potíže by měly časem vymizet.

2. Školní docházka z pohledu legislativy

2.1 Legislativní vymezení

Právo na vzdělání a bezplatné vzdělání na základní škole je zakotveno prvotně v z. 2/1993 Sb., což je listina základních práv a svobod.

Školská legislativa spadá do práva soukromého, které dle § 1 odst. 1 zákona č. (číslo) 89/20012 Sb. (sbírky), tedy nového občanského zákoníku, upravuje vzájemná práva a povinnosti osob, které jsou si před zákonem rovny. Stěžejním právním předpisem ohledně vzdělávání je zákon č. 561/2004 Sb. ze dne 24. 9. 2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), účinný k 1. 1. 2005 (od tohoto data je používán a dodržován). Tento stěžejní školský předpis je rozdělen do několika částí, obsahuje téměř 200 paragrafů. Část druhá, konkrétně § 33 až § 35 se zabývá předškolním vzděláváním. Část třetí, konkrétně § 36 až § 56, pojednává o základním vzdělávání. Předpis byl několikrát novelizován, naposledy v roce 2015.

Související s naším tématem jsou zejména ustanovení § 36 odst. 3 ŠZ: „Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad.“

Obvyklým počátkem povinné školní docházky je tedy začátek školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku. U dětí, kterým je povolen odklad povinné školní docházky dle § 37 odst. 1 ŠZ tímto dnem povinná školní docházka nezačne. Dále může nastat situace, kdy dítěti obvyklý počátek povinné školní docházky sice začne, ovšem následně je odložen v průběhu prvního pololetí daného školního roku dle § 37 odst. 3 ŠZ; potom hovoříme o dodatečného odkladu povinné školní docházky.

Další ustanovení § 36 odst. 4 ŠZ uvádí: „Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 15. ledna do 15. února kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.“

Je tedy povinností zákonného zástupce přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce. Den zápisu stanoví ředitel školy a to v rozsahu období od 15. ledna do 15. února daného roku. Nesplněním povinnosti zákonného zástupce přihlásit dítě k zápisu může dojít k naplnění skutkové podstaty přestupku.

2.2 Odklad povinné školní docházky v legislativě

O odkladu školní docházky (OŠD) pojednává § 37 ŠZ, kdy dle odst. 1: „Není-li dítě po dovršení šestého roku věku tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte do 31. května kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školního poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa. Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.“

Řízení o odklad školní docházky dle tohoto ustanovení je možné zahájit jen na žádost zákonného zástupce dítěte. Žádost samotná musí být podložena určitým odborným posouzením. V současné době postačuje přiložení pouze jednoho z výše uvedených doporučujících posouzení, přičemž je na rozhodnutí zákonného zástupce, které posouzení k žádosti připojí.

Z § 6 odst. 4 vyhlášky 72/2005 Sb. vyplývá, že ke zjišťování speciální připravenosti žáků se zdravotním postižením na povinnou školní docházku je příslušné speciálně-pedagogické centrum, v ostatních případech je příslušná pedagogicko-psychologická poradna, přičemž není stanovena konkrétní místní příslušnost poradny. Odborným lékařem se rozumí dle právních předpisů dětský lékař, praktický lékař pro děti a dorost; případně specialista, jako je alergolog, neurolog...

Podle § 37 odst. 2 ŠZ: „Při zápisu do prvního ročníku základní škola informuje zákonného zástupce dítěte o možnosti odkladu povinné školní docházky.“ Dle tohoto ustanovení zástupce základní školy při zápisu informuje zákonného zástupce o možnostech OŠD. Informace může být podána jak ústní, tak písemnou formou.

Zákonný zástupce tedy může v praxi postupovat těmito způsoby:

- a) zákonný zástupce se dostaví s dítětem k zápisu k základnímu vzdělávání a přímo u zápisu o OŠD požádá (i s doporučujícím posouzením)
- b) zákonný zástupce se rovněž dostaví s dítětem k zápisu k základnímu vzdělávání, je o možnostech OŠD informován, ale má možnost žádost o OŠD podat do 31. května kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

Při obou takto povolených OŠD je zákonný zástupce povinen se v následujícím školním roce k zápisu s dítětem znovu dostavit.

2.3 Dodatečný odklad povinné školní docházky

Jedním z opatření v případě, že se dítě není schopno vyrovnat s nároky v 1. třídě, je dodatečný odklad povinné školní docházky.

„Pokud se u žáka v prvním roce plnění povinné školní docházky projeví nedostatečná tělesná nebo duševní vyspělost k plnění povinné školní docházky, může ředitel školy se souhlasem zákonného zástupce žákovi dodatečně v průběhu prvního pololetí školního roku odložit začátek plnění povinné školní docházky na následující školní rok.“ (§ 37 odst. 3 ŠZ)

„Předpokladem takového OŠD je skutečnost, že se u žáka, již základní školy, projeví určitá nedostatečnost. Úskalím může být rozpoznání, co vše spadá do nedostatečné tělesné či duševní vyspělosti. Při posuzování takového OŠD totiž není vyžadováno doporučující stanovisko ani školského poradenského zařízení, ani odborného lékaře. Vychází se již z faktických zkušeností pedagogů základní školy s daným žákem získaných od zahájení jeho vzdělávání. V takovém případě je nutné dbát na to, aby nedošlo k záměně projevů např. tělesné vady s projevy nedostatečné tělesné nebo duševní vyspělosti. Zde je nutné vhodně posoudit, zda jde o dítě jen dočasně nezralé, nebo o dítě např. se speciálními vzdělávacími potřebami.“ (JUDr. Eva Janečková, komentář k § 37 odst. 3 ŠZ, www.magistr.rizeniskoly.cz)

Řízení o tomto OŠD lze zahájit nejenom na žádost zákonného zástupce dítěte, ale i z moci úřední. K vydání rozhodnutí se již ale souhlas zákonného zástupce dítěte vyžaduje. Řízení o dodatečném OŠD je možné zahájit nejpozději do konce prvního pololetí školního roku, ve kterém žák začal plnit povinnou školní docházku.

Začátek plnění povinné školní docházky lze dodatečně odložit pouze jednou, a to pouze na následující školní rok. Dodatečně lze povolit OŠD po splnění zákonných podmínek i žákovi, kterému již byl povolen OŠD dle § 37 odst. 1 ŠZ. Pro zákonného zástupce potom platí povinnost znovu přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce.

Projevy nedostatečné tělesné nebo duševní vyspělosti mohou být: děti pospávají nebo si s něčím hrají; brebentí, nevydrží na místě; jsou rušivé, nadměrně živé, roztěkané; vykřikují, pobíhají po třídě; svou práci ničí, rozpláčou se, utíkají ze třídy...

Pro dítě nemusí návrat do mateřské školy z psychologického hlediska působit pozitivně.

2.4 Přípravné třídy

Pokud ředitel školy rozhodne o OŠD může zákonným zástupcům dítěte doporučit vzdělávání v přípravné třídě, pokud je zřízena, případně docházku do posledního ročníku mateřské školy.

Zřizování a organizace přípravných tříd je vymezena v § 47 ŠZ a v § 7 vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání. Účelem přípravných tříd je dorovnání rozdílnosti výchovy dětí z různého sociokulturního prostředí, proto se tyto třídy zřizují zejména v oblastech, kde tyto děti žijí. Vzdělávání je zaměřeno zejména na komunikaci v českém jazyce, vzájemnou komunikaci mezi dětmi, základy sebeobsluhy či základní sociální návyky. Zřizovatelem přípravných tříd může být pouze obec, svazek obcí, se souhlasem krajského úřadu nebo kraj, a to při jím zřizované základní škole. Nemůže o ní rozhodnout pouze ředitel dané základní školy. Vzdělávání zde je bezúplatné.

Kritéria pro děti, které mají navštěvovat přípravnou třídu jsou následující:

a) jedná se o děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky; pokud bude dítěti v průběhu jeho vzdělávání v přípravné třídě povolen odklad ŠD dle § 37 odst. 1 ŠZ, může se v přípravné třídě vzdělávat i dva roky za sebou. Pokud bude dítěti povolen i dodatečný odklad ŠD, může se ještě v přípravné třídě vzdělávat. (komentář k § 47 odst. 1 ŠZ, ASPI)

b) jedná se o děti, které jsou sociálně znevýhodněné; toto sociální znevýhodnění zjišťuje školské poradenské zařízení

c) jedná se o děti, u kterých je předpoklad, že vzdělávání v přípravné třídě dorovná jejich vývoj; vychází se rovněž z posouzení školského poradenského zařízení. Minimální počet dětí ve třídě je stanoven na 7, lze povolit výjimku.

O zařazení dítěte do přípravné třídy rozhoduje ředitel základní školy, ve které je přípravná třída zřízena, a to vždy na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, jejíž součástí musí být písemné doporučení školského poradenského zařízení. Obsah vzdělávání v přípravné třídě je součástí školního vzdělávacího programu dané školy, musí však vycházet z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Prakticky je prostředí v přípravné třídě více přizpůsobeno podmínkám základní školy. Je zde menší prostor pro spontánní hry, méně hraček, více řízené výchovy. Mohou zde pracovat jak učitelky mateřské školy, tak učitelky pro 1. stupeň školy základní, i asistenti

pedagoga. Nejvíce přípravných tříd se nachází v Ústeckém a Moravskoslezském kraji. (Průcha, Kořátková, 2013)

3. Zápis do první třídy základní školy

3.1 Před zápisem

Zápisy do prvních tříd se konají každoročně od 15. ledna do 15. února, což je legislativně vymezeno. Ředitel základní školy vyhlašuje termín zápisu v uvedeném období. Termíny zápisu bývají vyvěšeny u vstupu do základních škol a současně také v mateřských školách. Na blížící se termín zápisů do základních škol upozorňují rovněž sdělovací prostředky. Mnohé mateřské školy ještě před obdobím zápisů do základních škol organizují pro rodiče budoucích školáků konzultační schůzky o školní zralosti a připravenosti nebo besedy s odborníky (s učitelkami prvních tříd nebo s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden).

K zápisu je třeba se dostavit osobně, s dítětem. Již na informačních pozvánkách k zápisu bývá uvedeno, co je třeba k zápisu vzít s sebou. Je třeba, aby zákonný zástupce prokázal svou totožnost, nejlépe občanským průkazem. Dále je třeba vzít s sebou rodný list dítěte. Také, pokud je na pozvánce uvedeno, vyplněnou žádost o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání a zápisový list s vyplněnými údaji o dítěti. Oba dokumenty lze zpravidla získat stažením na webových stránkách školy. V některých mateřských školách mohou rodiče tyto formuláře obdržet již před zápisem.

Podle ustanovení § 36 odst. 5 ŠZ žák plní povinnou ŠD na základní škole se sídlem ve školském obvodu, v němž má žák místo trvalého pobytu, mluvíme o “spádové škole“. Smysl tohoto ustanovení spočívá v tom, že dítě s místem trvalého pobytu ve školském obvodu této základní školy má přednostní právo na přijetí k základnímu vzdělávání v této škole a zároveň i povinnost se v této škole vzdělávat, pokud zákonný zástupce pro dítě nezvolí jinou základní školu. V případě, že je dítě přijato k základnímu vzdělávání na jinou než spádovou školu, je ředitel této školy povinen tuto skutečnost oznámit řediteli školy spádové. Pokud zákonný zástupce nesplní svou přihlašovací povinnost a nepřihlásí dítě k povinné ŠD, platí, že dítě plní automaticky ŠD ve škole spádové. Dítěti tak vzniká i bez zápisu právo i povinnost školní docházky. (komentář § 36 odst. 5 ŠZ, ASPI)

Zákonný zástupce má však právo volby, na jakou základní školu přihlásí své dítě k základnímu vzdělávání. To však neznamená, že dítě na zvolenou školu, jinou než spádovou, bude přijato. Ředitel každé základní školy je limitován nejvyšším povoleným počtem žáků uvedeným v rejstříku škol podle ŠZ.

3.2 Zdroje informací pro rodiče

Zpravidla již před zápisem rodiče dítěte zvažují, zda do školy dítě nastoupí či by byl vhodnější odklad ŠD. Jako vhodný zdroj informací pro rodiče bude především učitelka mateřské školy. „Učitelka, která dítě pozoruje, i když ono ji nevnímá; probírá výkresy dětí a z jejich srovnání může tušit, kdo může mít ve škole potíže s psaním; učitelka, která při čtení pohádky sleduje, kdo ji poslouchá a kdo je myšlenkami jinde. Pokud ona vyjádří pochybnosti o vhodnosti dítěte do školy, je třeba zbystrit pozornost.“ (N. Verecká, 2002, str. 16,17)

Dalším zdrojem informací může být při zápisu pedagog. Při plnění různých úkolů během zápisu si pedagog všimá zralosti a reakcí dítěte a může také poradit rodičům se vstupem dítěte do školy.

Pokud si rodiče stále nejsou jistí, mohou požádat o vyšetření dítěte v pedagogicko-psychologické poradně, případně navštívit s dítětem soukromého psychologa.

3.3 Zápis do školy

Zápis, jako první opravdové setkání dítěte se školou, bývá důležitou událostí. Je vhodné, aby se ho účastnili s dítětem oba rodiče. K zápisu není třeba dítě nijak zvlášť připravovat. Děti by se měly při zápisu cítit dobře a zápis si užít.

Cílem zápisu je bližší poznání dítěte a ověření školní zralosti u dítěte. Každá škola připravuje zápis prvních tříd nezávisle, není jednotná metodika, vše je v kompetenci ředitelství dané základní školy.

Formy zápisu mohou být různé. Děti mohou plnit úkoly na různých, pro ně připravených stanovištích; nebo může jít o formu rozhovoru dítěte s pedagogem. Zápis může probíhat formou pohádky i s přítomností převlečených pohádkových bytostí. Pedagogové během zápisu sledují, jak dítě komunikuje (slovní zásoba, výslovnost), zda je schopno se soustředit při řešení daného úkolu, úchop psacího náčiní, úroveň rozumových schopností, pohybových schopností, procesy vnímání.

Autorka, jako rodič, byla přítomna zápisu k základnímu vzdělávání v Základní škole Vlčnov (obec v okrese Uherské Hradiště). Před samotným zápisem nás přivítala paní ředitelka, požádala o vyplněné formuláře, které se měly u zápisu předat, a sama překontrolovala doklady. Rodiče děti doprovázeli. Děti plnily různé úkoly na stanovištích,

např. házení míče do velké nádoby, skákání přes malou lavici (pohybové aktivity); rozhovor s paní učitelkou, kdy dítě mělo odříkat básničku; dále poznávání tvarů; prostorové uspořádání (dítě malovalo jablíčka buď na strom, pod strom, určovalo pojmy typu nahoře-dole); v posledním stanovišti pak mělo namalovat nějakou postavu (např. maminku, pohádkovou postavu, kamaráda...). Děti za splněný úkol dostaly razítko do kartičky, kterou obdržely na začátku zápisu. Ke konci pak obdržely přáníčko a drobné sladkosti. Zápis ze začátku probíhal plynule, ale později, když přicházeli další děti s rodiči, se protahoval. Někteří rodiče tak u zápisu se svými dětmi strávili i několik hodin.

PRAKTICKÁ ČÁST

1. Analýza výzkumného šetření

1.1 Cíle výzkumného šetření

Ve výzkumném šetření se autorka snažila řešit problematiku odkladů školní docházky z pohledu rodiče a řadového občana. Cílem bylo zjistit v rámci regionu UH počet dětí s odloženou školní docházkou, zda se nějak neliší statisticky od jiných regionů v rámci ČR; nejčastější důvody pro udělení odkladu povinné školní docházky; a zjištění, zda je odklad školní docházky častější u chlapců nebo u dívek. Dále se autorka pomocí rozhovorů s učitelkami městské a venkovské mateřské školy snažila porovnat činnosti těchto mateřských škol a rozhovorem s pracovníci pedagogicko-psychologické poradny získat určité informace o činnosti této instituce v rámci regionu UH v oblasti předškolního vzdělávání. Na základě těchto cílů výzkumného šetření si autorka stanovila hlavní úkoly šetření:

- **zjištění počtu odkladů školní docházky v rámci regionu UH a jeho porovnání s republikovým průměrem**
- **zjištění nejčastějších důvodů pro udělování odkladů školní docházky**
- **srovnání mezi pohlavími**
- **zjištění názoru k otázce odkladu školní docházky u odborníků – učitelek MŠ, učitelů ZŠ, pracovníku PPP v regionu UH**

1.2 Popis výzkumného vzorku a charakteristika regionu

Autorčino vlastní šetření probíhalo nejprve na základních školách v regionu Uherské Hradiště. Z evidence základních škol veřejně přístupných na internetu autorka zjistila jednotlivé kontakty a tyto školy potom pomocí internetu oslovila. Osloveno bylo kolem 60 základních škol v regionu, spolupracovat a vyplnit zasláný dotazník pak bylo ochotno asi 10 základních škol. V některých odpovědích byla negace; autorka usuzovala, že její dotaz byl pro školu spíše administrativní zátěží. Na dotazník odpovídali většinou ředitelé či zástupci ředitelů základních škol, v některých případech administrativní pracovnice školy.

Autorka dále oslovila emailovou cestou Městské úřady v Uherském Hradišti a v Uherském Brodě, odbory školství, kultury a sportu, které poskytly statistické evidence odkladů školní docházky na jednotlivých základních školách v regionu UH. Tyto evidence pak sloužily pro srovnání s výsledky z dotazníků. Pro srovnání počtu odkladů školní docházky mezi jednotlivými regiony autorka oslovila náhodně zvolené městské úřady v rámci jednotlivých krajů České republiky. Většina oslovených úřadů statistické evidence o OŠD poskytla.

Následně chce autorka uvést alespoň některé údaje o zkoumaném regionu.

Okres Uherské Hradiště je okresem ve Zlínském kraji. Jeho sídlem je město Uherské Hradiště. Území okresu Uherské Hradiště leží v jihovýchodní části České republiky.

Obr. 1) Detail mapky České republiky, s vyznačenou částí okresu Uherské Hradiště a Zlínského kraje.

Zdroj: cs.wikipedia.org

Území okresu tvoří státní hranici mezi Českou a Slovenskou republikou. V okrese Uherské Hradiště se nachází celkem 78 obcí, z toho je 7 měst. Podle administrativního členění jsou obcemi s rozšířenou působností Uherské Hradiště a Uherský Brod; obcemi s pověřeným obecním úřadem pak města Staré Město, Uherský Ostroh a Bojkovice. V regionu žije kolem 140.000, osob, je zde velký podíl věřících osob v rámci celé České republiky. Je to region s historickými kořeny; součást Velké Moravy s příchodem sv. Cyrila a Metoděje, rodiště Jana Amose Komenského. Specifické je slovácké nářečí, kroje, zvyky, folklór.

Předškolních zařízení se zde nachází zhruba 80, základních škol pak asi 65. Z toho má jedna soukromého a jedna církevního zřizovatele.

V regionu jsou k dispozici také školská poradenská zařízení; pedagogicko-psychologické poradny. Jsou dvě, v Uherském Hradišti pro oblast v okolí Uherského Hradiště a v Uherském Brodě pro oblast v okolí Uherského Brodu. Poskytují služby psychologické, speciálně-pedagogické, prevence rizikového chování i služby kariérního poradenství.

V Uherském Hradišti se nachází také odloučené pracoviště speciálně pedagogického centra pro vady řeči, patřící pod Speciálně pedagogické centrum při Základní a Mateřské škole logopedické, Veslařská 234, Brno. Jejich pracovníci ve spolupráci s mateřskými školami v regionu navštěvují tyto mateřské školy a provádí bezplatně několikrát za rok depistáže a kontrolní logopedická vyšetření dětí. Tito pracovníci mohou rovněž doporučit rodičům odklad povinné školní docházky pro poruchy řeči.

1.3 Metodologie výzkumného šetření

Pro své šetření autorka využila dotazník, který byl elektronickou cestou zaslán na webové stránky základních škol. Otázky v dotazníku byly formulovány jako otevřené, s cílem získat od odpovídajících respondentů co nejvíce informací. Návratnost dotazníků byla zhruba 17 %, dotazníky se vracely v průběhu asi 14 dnů. Ze získaných dat autorka vypracovala přehlednou tabulku, z které pak jednotlivé položky vyhodnocovala.

Dále autorka provedla rozhovory, a to s učitelkami městské a venkovské mateřské školy, konkrétně s učitelkou Mateřské školy ve Vlčnově a s učitelkou Mateřské školy v Uherském Brodě, ul. Svatopluka Čecha. Dále potom s pracovníci PPP v Uherském Hradišti. Některé otázky, které dotazovaným autorka kladla, byly předem připravené, ale jiné zazněly až v průběhu rozhovoru. Během rozhovoru autorka prováděla písemné poznámky.

1.4 Analýza dotazníkového šetření

OTÁZKA č. 1) Jaké procento dětí mělo ve Vaší škole odklad povinné školní docházky?

(v letošním roce, v loňském roce, před pěti lety)

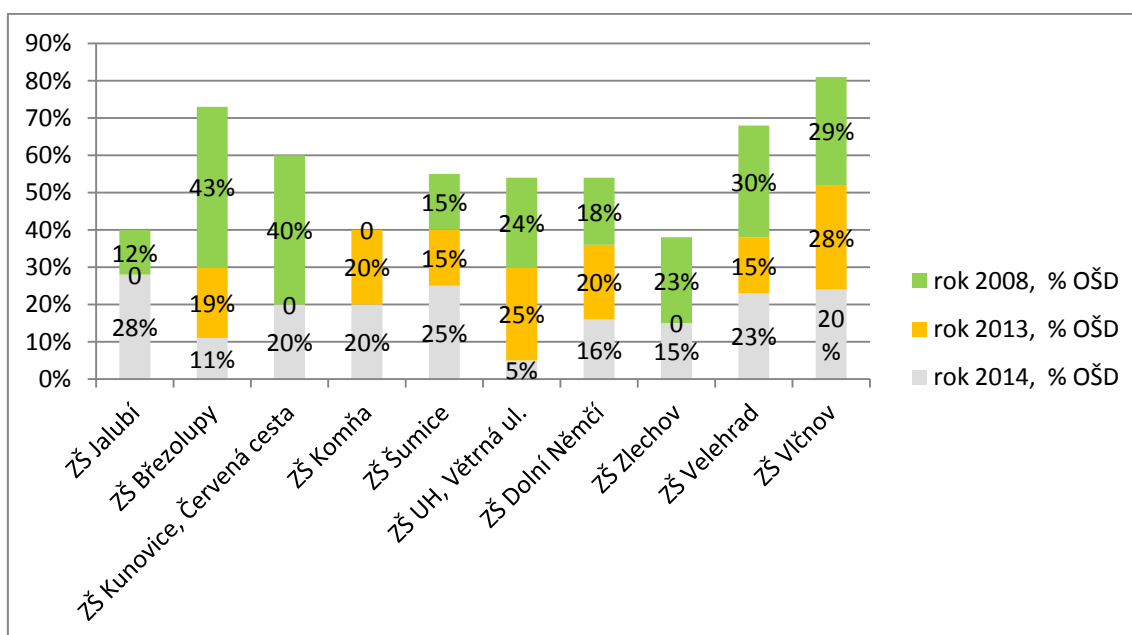
2) Má počet odkladů školní docházky vzrůstající, klesající nebo stagnující tendenci?

ad 1) Procentuální počet odkladů školní docházky v jednotlivých základních školách, za rok 2014, 2013 a 2008

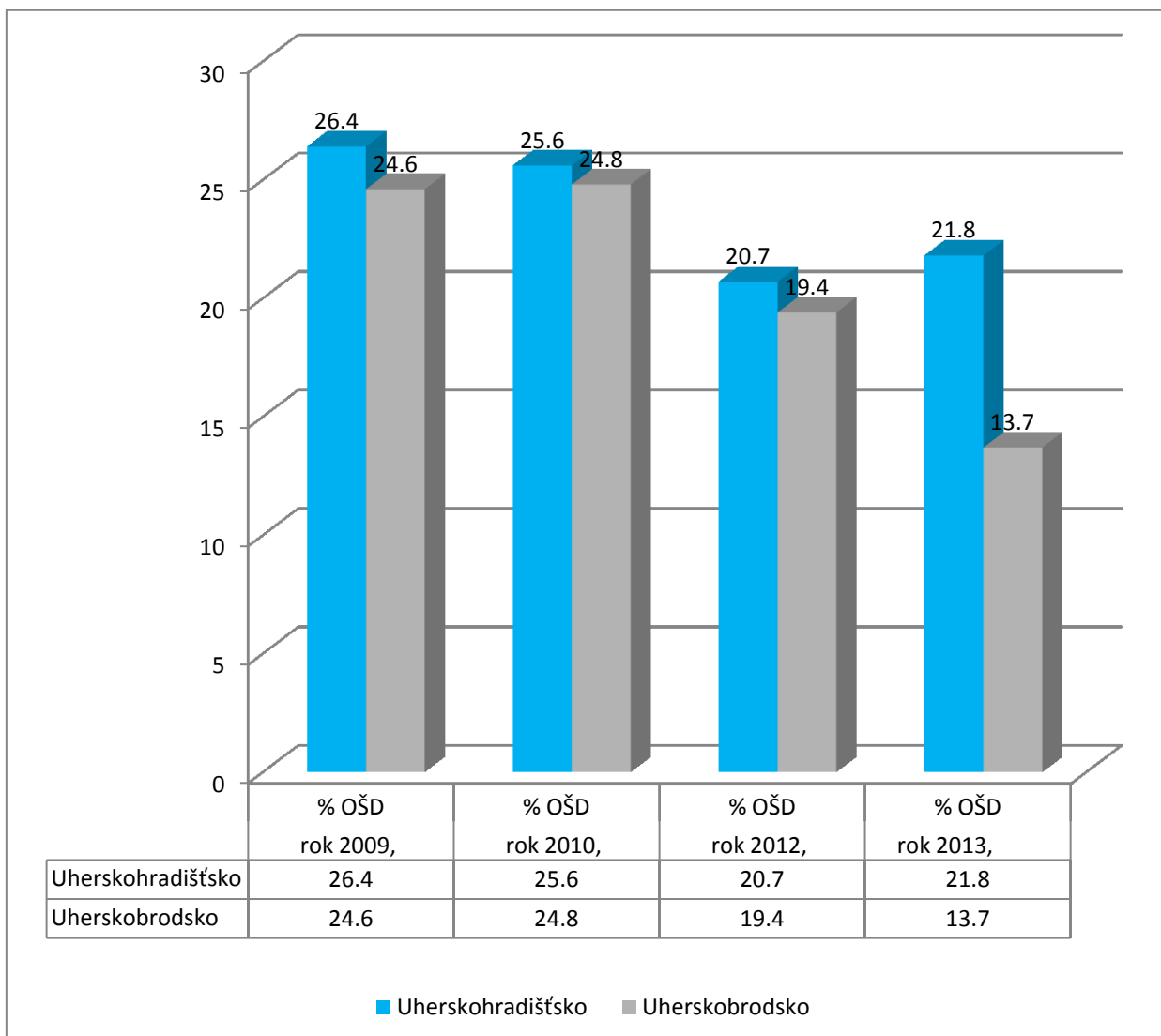
Tabulka č. 1

Název školy	rok 2014, % OŠD	rok 2013, % OŠD	rok 2008, % OŠD
ZŠ Jalubí	28	0	12
ZŠ Březolupy	11	19	43
ZŠ Kunovice, Červená cesta	20	0	40
ZŠ Komňa	20	20	0
ZŠ Šumice	25	15	15
ZŠ UH, Větrná ul.	5	25	24
ZŠ Dolní Němčí	16	20	18
ZŠ Zlechov	15	0	23
ZŠ Velehrad	23	15	30
ZŠ Vlčnov	20	28	29

Graf č. 1

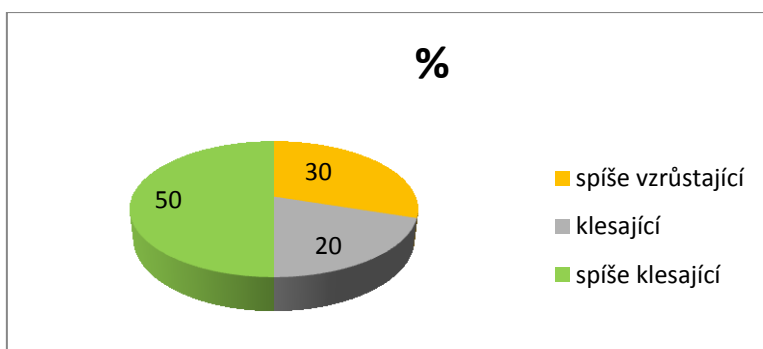
Ad 1) Procentuální počet odkladů školní docházky v části regionu UH, dle statistických výkazů zaslanych městskými úřady, za rok 2009, 2010, 2012 a 2013

Tabulka a graf č. 2

ad 2) Má počet odkladů školní docházky vzrůstající, klesající nebo stagnující tendenci?

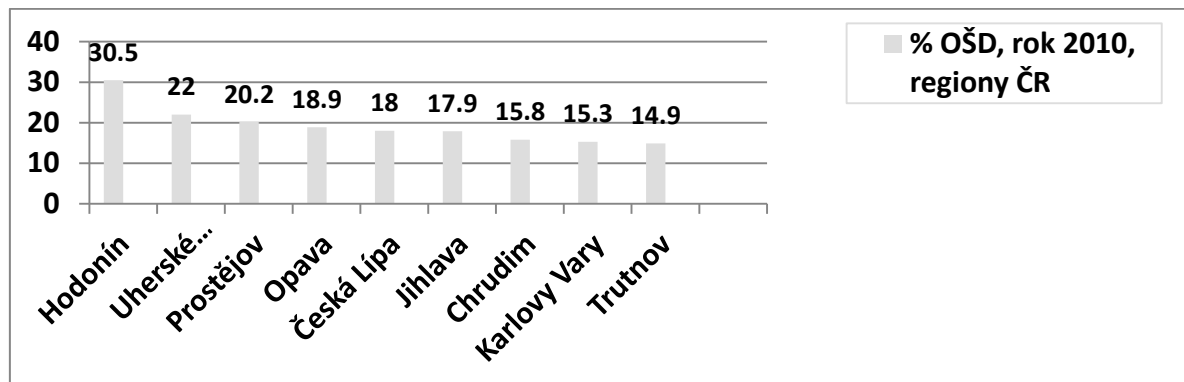
Graf č. 3

Z tabulky jednotlivých základních škol, které se účastnily dotazníkového šetření, vyplývá, že nejvyšší počet odkladů školní docházky byl v roce 2008 na Základní škole Březolupy - 43% (konkrétně 6 dětí ze 14), dále na Základní škole Kunovice, Červená cesta - 40% (konkrétně 6 dětí z 15) a na Základní škole Velehrad - 30% (konkrétně 7 dětí z 23). V roce 2013, tedy o pět let později, byl nejvyšší počet odkladů školní docházky na Základní škole Vlčnov - 28% (konkrétně 11 dětí z 39) a v roce 2014 na Základní škole Jalubí - 28% (konkrétně 7 dětí z 25). Z tabulky je patrný pokles odkladů školní docházky. Z odpovědí na tendenci počtu odkladů školní docházky během let bylo zjištěno, že dochází spíše k jeho poklesu. V některých odpovědích zaznělo, že k poklesu mohlo dojít také v souvislosti se zavedením placeného posledního ročníku v mateřské škole, pro děti s odloženou školní docházkou.¹

Dále autorka chtěla porovnat situaci počtu OŠD mezi jednotlivými regiony v rámci ČR. Tyto informace získala ze statistických listů, které jí byly zaslány městskými úřady z různých regionů České republiky.

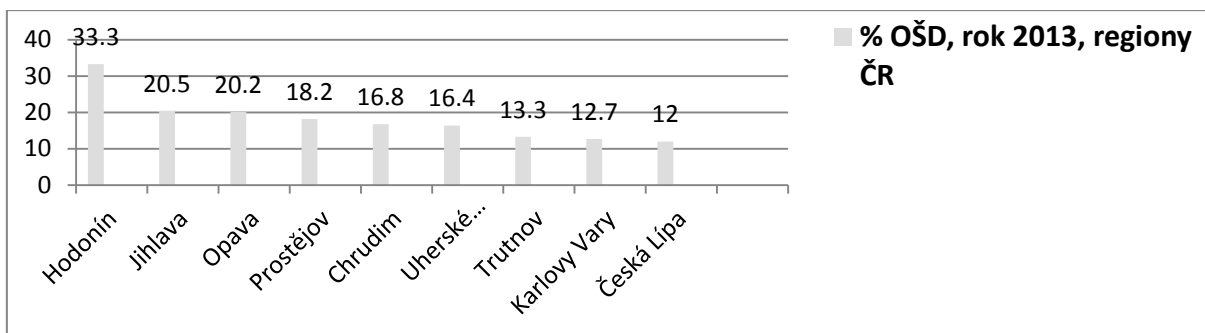
Graf č. 4

Z grafu č. 4 je patrné, že region Uherské Hradiště byl v roce 2010 v našem šetření v počtu OŠD na 2. místě.

Graf č. 5

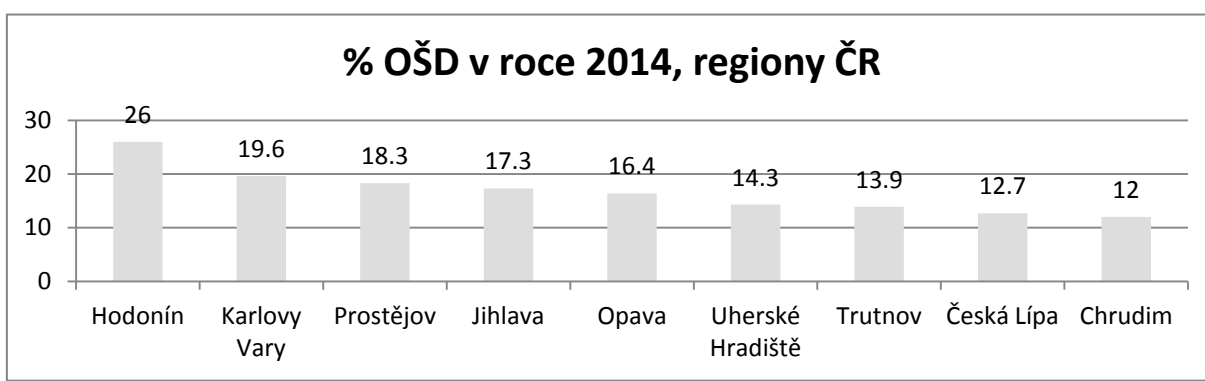
¹ Podle § 123 odst. 2 z. č. 561/2004 Sb. (školní zákon) ve znění novely č. 472/2011 Sb., s účinností od 1. 1. 2012, se vzdělávání v posledním ročníku mateřské školy poskytuje dítěti bezúplatně po dobu 12 měsíců. Omezení bezplatnosti předškolního vzdělávání na 12 měsíců neplatí pro děti se zdravotním postižením.

34

Z grafu č. 5 je zřejmé, že v roce 2013 byl v našem šetření region UH již na 6. místě mezi regiony ČR.

Graf č. 6

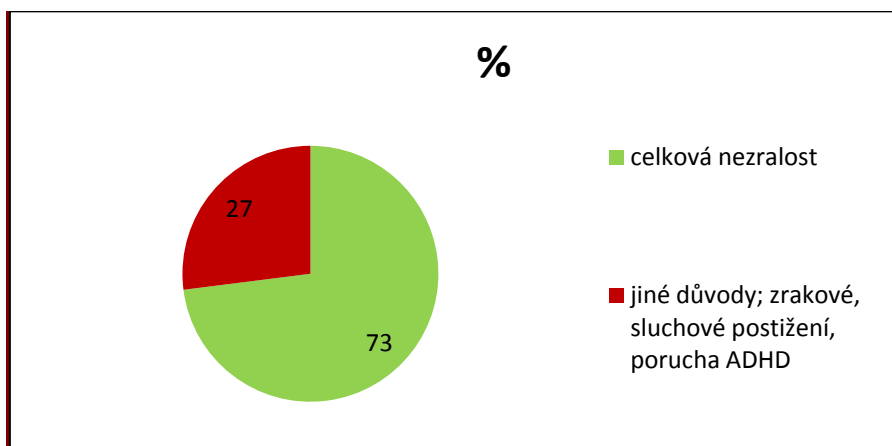

Z grafu č. 6 vyplývá, že v roce 2014 byl region UH v šetření rovněž na 6. místě.

Při srovnání mezi regiony za uvedené roky vyplývá, že region Uherské Hradiště je v počtech OŠD v průměru (na 5. místě).

OTÁZKA č. 3) Jaké jsou nejčastější důvody, pro které rodiče žádají odklad povinné školní docházky pro své dítě?

Nejčastější důvody pro udělení OŠD, **graf č. 7**

Předchozí graf ukazuje, jaké nejčastější důvody pro odklad školní docházky byly v odpovědích uváděny. Ve většině případů je to sociální nezralost, celková nezralost, hravost, nesamostatnost, zkrátka oficiálně parciální školní nezralost (narození 7., 8. měsíc roku). Ve zbytku odpovědí pak zaznělo doporučení lékaře, zrakové či sluchové postižení, porucha ADHD (kdy má dítě k dispozici asistenta pedagoga).

35

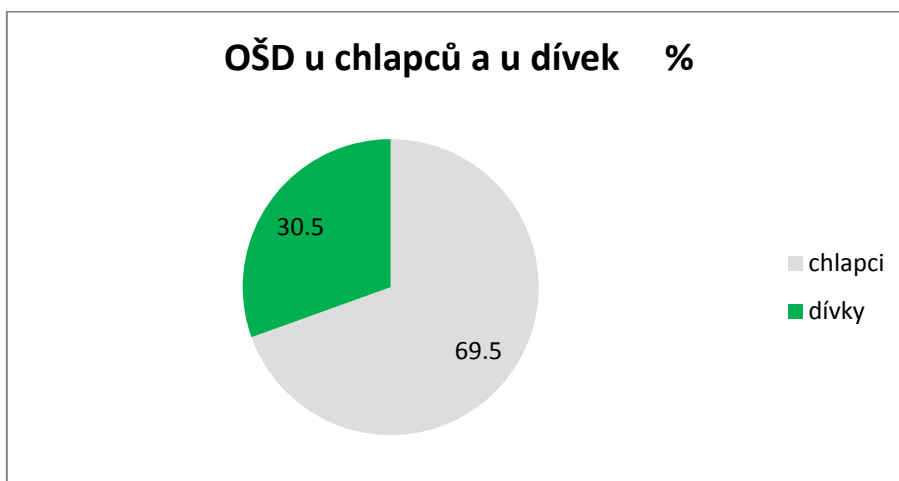
Autorka chce uvést, že v odpovědích zazněly také neoficiální důvody, pro které rodiče mohou nebo spíše dříve mohli požádat o OŠD. Třeba: není kam spěchat, rodiče si nechtějí dělat starosti a požadují OŠD. Dříve to mohl být také vliv školky, která neměla dostatek dětí, tak rodiče mohla ovlivnit k odkladu. Rodiče již na začátku zápisu sdělují, že chtějí odklad, protože jim to ve školce říkali, nečekají na posouzení učitelem u zápisu. Často rodiče neoficiálně přiznávají, že je to kvůli kamarádovi jejich dítěte, který by měl nastoupit do školy až v příštím roce.

Z uvedeného je zřejmé, že je skutečně důležité, aby rodičům byly poskytnuty opravdu objektivní informace o dítěti, aby jejich rozhodování o nástupu do školy bylo snadnější a k prospěchu dítěte.

Při rozhovorech s pedagogickými pracovníci mateřských škol zaznělo, že v současné době je již počet odkladů nižší a žádosti jsou podávány vesměs oprávněně, tedy u dětí, kterým OŠD prospívá.

OTÁZKA č. 4) Jaké procento dětí s OŠD ve vaší škole tvoří chlapci a jaké dívky?

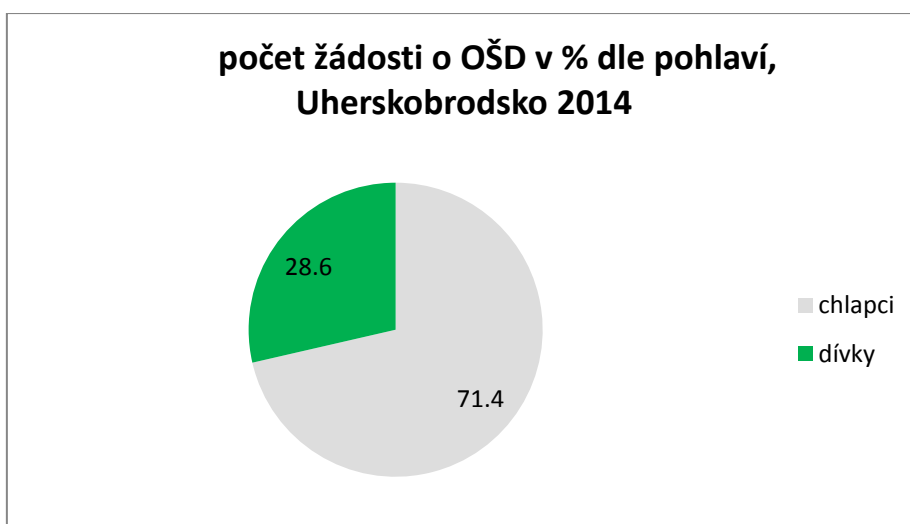
Graf č. 8

Při vyhodnocení dotazníkového šetření bylo zjištěno, že z celkového počtu dětí, u kterých je žádáno o OŠD, tvoří 69,5% chlapci a 30,5% dívky.

Ad 4) Procentuální počet chlapců a dívek, u kterých byl podáván žádost o OŠD v regionu Uherskobrodsko, dle statistického výkazu zaslaného Městským úřadem Uherský Brod, za rok 2014

Graf č. 9

Celkem bylo v rámci regionu Uherský Brod podáno v roce 2014 63 žádostí o OŠD, z toho bylo 18 žádostí u dívek a 45 žádostí u chlapců.

2. Srovnání venkovské a městské mateřské školy

Autorka provedla záměrný výběr a vybrala jednu z městských mateřských škol ve městě Uherský Brod, což je druhé největší město v regionu Uherské Hradiště. Jako venkovskou mateřskou školu si autorka vybrala mateřskou školu v obci Vlčnov, která spadá pod Základní a mateřskou školu Vlčnov. Autorka v obci žije, takže může o této mateřské škole podat dost informací, jednak ze svých zkušeností jako rodiče i jako občana. Informace byly čerpány ze školních periodik, ale zejména z rozhovorů s pedagogickými pracovníci daných mateřských škol. Rozhovory byly nestrukturované, volnější. Autorka si prováděla písemné poznámky.

2.1 Městská mateřská škola

Jednou z šesti mateřských škol, které se nachází ve městě Uherský Brod, je Mateřská škola naul. Svatopluka Čecha. Zřizovatelem, tak jako u ostatních mateřských škol ve městě, je město Uherský Brod. Úplata za předškolní vzdělávání je zřizovatelem stanovena částkou 360,-Kč měsíčně. Je to mateřská škola trojtřídní, navštěvuje ji 83 dětí, které jsou ve třídách rozděleny dle věku. V mateřské škole pracuje 6 pedagogických pracovníků a jedna pedagogická asistentka, jelikož do mateřské školy v současné době dochází jedno integrované dítě.

Co tuto mateřskou školu více charakterizuje je úzká spolupráce se sdružením Sokol, je tedy více zaměřená na sport a pohybovou aktivitu. Má zájem na co nejširší spolupráci rodičů na vzdělávacím programu a na skutečném partnerství. Motto školního vzdělávacího programu je: “Pojďme si hrát, cvičit, zpívat, vesele se na svět dívat.”

Mateřské školy ve městě mají větší možnosti, mohou tedy poskytovat více nabídek. Tato mateřská škola mj. nabízí: - veselé písání s flétničkou, angličtinu, plavání, návštěvy solné

jeskyně, cvičení rodičů a dětí, keramiku, divadla, koncerty, výstavy, návštěvy dopravního hřiště, klub Klubičko; dobrovolný adaptační program pro rodiče a jejich děti, které teprve budou navštěvovat mateřskou školu, individuální logopedickou péči, dětské počítačové centrum se speciálními výukovými programy, aj. (a jiné)

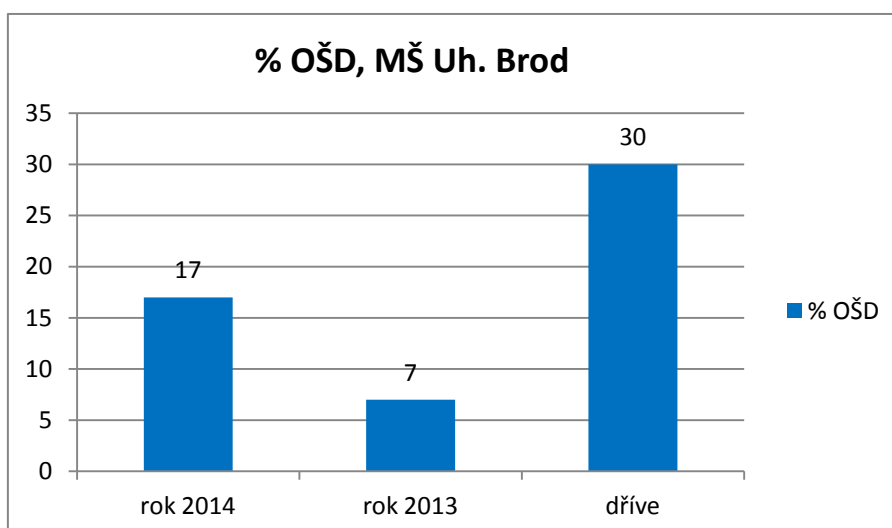
V mateřské škole probíhají 2x ročně konzultace s rodiči všech dětí, i těch nejmenších (nejenom s rodiči předškoláků), čehož rodiče veskrze využívají. Pedagogičtí pracovníci se tak

38

snaží získat více informací o prostředí i o osobě dítěte, které mateřskou školu navštěvuje. Co se týká odkladů školní docházky, bylo autorkou zjištěno, že v této mateřské škole v letošním roce mělo odklad školní docházky 5 dětí z 29, které nastoupily do ZŠ (základní školy), což je asi 17%. V loňském roce v této mateřské škole nastoupilo do ZŠ 26 dětí, z celkového počtu 28, což je 7% dětí s OŠD. Dříve bylo dle zjištění autorky odkladů i 30%. Pokles odkladů školní docházky oproti dřívějším letům je přičítáno mj. (mimo jiné) i zpoplatněním předškolního vzdělávání v posledním roce pro děti s odloženou školní docházkou (od roku 2013). Pedagogické pracovnice celkem shodně uvádějí, že v současné době je již počet odkladů školní docházky nižší a žádosti jsou podávány vesměs oprávněně, tedy u dětí, kterým odklad školní docházky prospívá.

Pro děti s odloženou školní docházkou jsou připravovány individuální programy, např. využívající způsoby Metody dobrého startu, jež podporuje psychomotorický vývoj dítěte pozitivním ovlivňováním jemné motoriky, pravolevé a prostorové orientace, zrakového i sluchového vnímání; nebo Píšeme podle písniček, což je vizuálně-akustická metoda.

Graf č. 10

2.2 Venkovská mateřská škola

V obci Vlčnov se nachází společná Základní škola a Mateřská škola Vlčnov, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je obec Vlčnov. Obec Vlčnov má asi 3000 obyvatel. Úplata za předškolní vzdělávání je zřizovatelem stanovena částkou 200,-Kč měsíčně.

Mateřská škola je čtyřtřídní, navštěvuje ji 112 žáků. Třídy jsou rozděleny dle věku dětí. O děti se po pedagogické stránce stará 8 pedagogických pracovníků.

Tato mateřská škola se snaží podporovat rodinnou výchovu a poskytnout dětem příležitosti k aktivnímu učení v příjemném a bezpečném prostředí. Snaží se o velmi úzkou spolupráci jednak s rodiči dětí, s vnějšími partnery (což jsou např. vlčnovské spolky jako hasiči, myslivci, klub dětí a maminek Broučci) a v neposlední řadě se zřizovatelem. Název školního vzdělávacího programu je ŠKOLKA PLNÁ POHODY.

Činnosti mateřské školy: individuální práce s dětmi s odloženou školní docházkou, logopedická péče (individuální péče + spolupráce se Speciálně pedagogickým centrem Brno), plavání, saunování, keramika, pískání s flétničkou, aj.. Plánované konzultace s rodiči probíhají pouze s rodiči předškoláků. Ostatní konzultace s rodiči je dobrovolná a záleží na zájmu samotných rodičů. Každým rokem probíhá v období před zápisem do ZŠ beseda o školní zralosti, kde je pozván pracovník Pedagogicko-psychologické poradny v Uherském Hradišti a pedagog ze ZŠ. Mnohem provázanější je ovšem spolupráce s partnery, kterými jsou: - základní škola (spolupořádání akcí pro děti a rodiče-drakiáda, návštěva 1.třídy a družiny před zápisem do 1.třídy základní školy, návštěva pedagogů v mateřské škole při přednášce na téma školní zralost, aj.)

- zřizovatel (program dětí MŠ-mateřské školy, při slavnostních akcích obecního úřadu)
- vlčnovské spolky (pomoc hasičů a myslivců při organizaci dne dětí, aj.)

- Speciálně pedagogické centrum Brno a PPP Uherské Hradiště

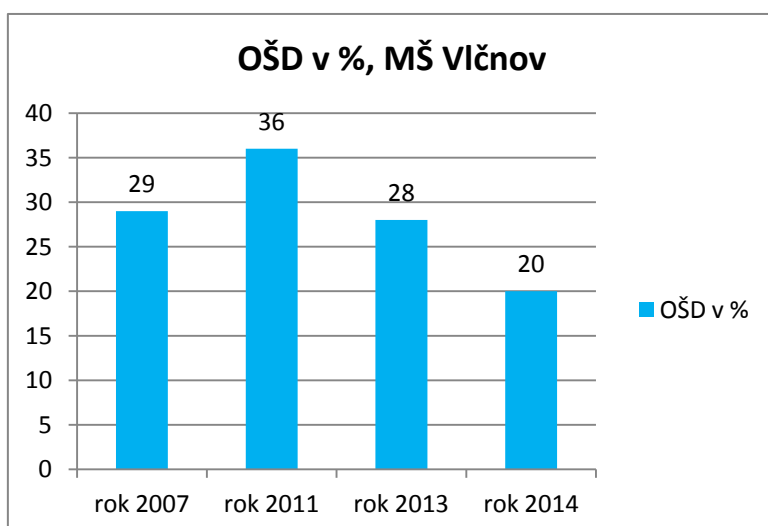
Počty odkladů školní docházky jsou následující: v roce 2007 mělo OŠD 12 dětí z počtu 42, které byly zapsány k základnímu vzdělávání, což je 29% dětí. V roce 2011 bylo u zápisu 42 dětí, z toho 15 mělo odklad školní docházky, což činí asi 36%. V roce 2013 bylo podáno 11 odkladů, zapsáno bylo 39 dětí, do základní školy nastoupilo 28 dětí, což je 28% OŠD. V září 2014 nastoupilo k základnímu vzdělávání ve Vlčnově 37 dětí z počtu 46

40

zapsaných, což je asi 20% OŠD. V roce 2011 ve Školním zpravodaji ZŠ a MŠ Vlčnov apelovali učitelé ZŠ na rodiče s tím, aby zodpovědně zvažovali svá rozhodnutí ohledně odkladů školní docházky svých dětí, neboť počty odkladů jsou dosti vysoké. Rovněž uváděli, že někteří rodiče mnohdy zbytečně usilují o OŠD s tím, že se jim jedná o prodloužení dětství a odklad školních povinností jejich dětí. Při nástupu těchto dětí do školy pak nastává opačný problém, že se děti ve škole nudí, výuka je nebaví a často jsou neukázněné. Metodika výuky i obsahy učiva zvolených učebnic jsou takové, aby vyhovovaly šestiletým dětem.

Pro děti s odloženou školní docházkou pořádá MŠ kroužek ŠKOLÁČEK. Práce pro tyto děti je systematicky plánována a odpovídá individuálním potřebám každého dítěte. Učitelka, která s těmito dětmi pracuje, sestavuje individuální plány s konkrétními úkoly vždy na dobu tří měsíců. Jednotlivé úkoly jsou specifikovány tak, aby podněcovaly rozvoj dítěte právě v té oblasti, kde je potřeba. S každým dítětem se pracuje v předem určeném čase (od 12.30 do 13.00 hod), jednou týdně, po dobu třiceti minut. Vše je řádně dokumentováno, zakládáno do portfolia každého dítěte.

Graf č. 11

3. Činnost pedagogicko-psychologické poradny v regionu

Ke zmapování činnosti PPP v regionu Uherské Hradiště, hlavně ohledně předškolních dětí, autorka navštívila pracoviště PPP v Uherském Hradišti a provedla rozhovor s jednou její pracovnící, psycholožkou. Některé otázky byly předem připraveny, jiné zazněly až v průběhu. Autorka prováděla písemné poznámky.

Cílovou skupinou pracovníků PPP jsou děti ve věku 3-19 let. Ty mohou i s rodiči docházet do PPP, ale pracovníci provádějí rovněž služby terénního charakteru, a to jako metodici prevence, zejména na 1. stupni základních škol. Metodik prevence poskytuje poradenské služby ve školách a školských poradenských zařízeních a zejména pracuje v oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů. Provádí depistáže rovněž v mateřských školách regionu. Každý pracovník PPP má rozděleny školy v regionu, do kterých alespoň 1x ročně dojíždí.

Co řeší PPP hlavně, to jsou poruchy učení, s tím související možné problémy v rodině, výchovné problémy. Dále u žáků, kteří přecházejí na střední školu, vzrůstá zájem o poradenství v rámci profesního zaměření.

Ohledně problematiky odkladů školní docházky bylo zjištěno, že počty odkladů spíše stagnují ve městech regionu a vzrůstají na vesnici. Jsou rozdíly mezi chlapci a děvčaty. Odklady jsou častější u chlapců, zejména u těch, kteří jsou narozeni v letních měsících, kdy dovršují 6. rok života. Pokud rodiče nebo zákonní zástupci dítěte požádají ředitele základní školy o odklad školní docházky pro své dítě, musí k žádosti připojit vyjádření školského poradenského zařízení, tj. PPP. Rodič nebo zákonný zástupce dítěte požádá o vyjádření PPP k odkladu, k tomu se vyžaduje dotazník mateřské školy. Poté je rodič nebo zákonný zástupce i s dítětem pozván na pracoviště PPP. Provede se diagnostika dítěte (i dle zprávy MŠ), vyšetření trvá asi 45 minut. Zmapují se oblasti – pracovní, grafomotorická, motivační,

somatická vyzrálost, emoční vyzrálost. Nejčastějšími důvody pro odklad školní docházky jsou kombinace několika faktorů, jako např. kombinace poruch řečového projevu a pracovní nezralost; kombinace somatické a smyslové nezralosti (nedostatky v jemné motorice a sluchové percepci).

Vyjádření PPP k odkladu školní docházky je následující:

Doporučujeme odklad školní docházky z důvodu buď celkové, parciální, vícečetné nezralosti.

K doporučení PPP příkládá rovněž metodický list rodičům, který poté rodiče mohou předat do MŠ dítěte. V něm je uvedeno, v jakých oblastech se doporučuje s dítětem pracovat.

V regionu UH (Uherskohradištska) mívá průměrně 5 dětí ročně dodatečný odklad školní docházky.

Předčasný nástup do školy: lze žádat pouze u dětí, které dosáhnou šestého roku věku při nástupu do školy, do konce roku kalendářního (děti narozené září až prosinec, tj. podzimní děti). Pracovníci PPP evidovali v regionu UH v letošním roce 8 žádostí, po komplexním vyšetření v PPP se žádosti ve většině případů zamítají a dětem se nástup do školy nedoporučuje.

Přípravné třídy zřizované při základní škole pro děti se sociálním znevýhodněním se v regionu UH nenacházejí.

Z rozhovoru s pracovníci PPP v UH jsem usoudila, že odborníci – psychologové spíše podporují OŠD; nesdílí názory části učitelů ZŠ, že některé žádosti o OŠD nemusí být oprávněné. Stejný názor jsem vyslechla rovněž při besedě o školní zralosti v MŠ ve Vlčnově, kdy psycholog z PPP se přikláněl (v obecné rovině), při jakémkoliv nedostatku u dítěte,

k žádosti o OŠD. Ale jak odborníci uvádějí, právo požádat o OŠD mají pouze rodiče či zákonní zástupci dítěte.

Domnívám se proto, že je velmi důležité poskytovat rodičům, z řad všech zainteresovaných lidí, objektivní informace o dítěti, aby jejich rozhodování o nástupu dítěte do školy bylo jednodušší a ku prospěchu dítěte.

Závěr:

Autorka se snažila pomocí této práce osvětlit problematiku odkladů školní docházky, zjistit některé souvislosti a údaje, týkající se regionu jejího bydliště. Tvorba práce nebyla bez komplikací, spousta dotazníků se emailovou cestou nevrátila, případně byly odpovědi s negací. Autorka se na základě i této zkušenosti domnívá, že školy mohou být administrativně dosti zatíženy.

Jedním z cílů práce bylo zjišťování, zda region UH je v rámci počtu odkladů školní docházky v souladu s republikovým průměrem, či zda se nějak výrazně počtem neliší od ostatních regionů. Na základě šetření nebylo zjištěno, že by se daný region počty odkladů odlišoval. Mezi dotazovanými regiony se nacházel v samotném průměru.

Co se týká nejčastějších důvodů pro udělování odkladů školní docházky, zde jednoznačně převládá jako důvod nezralost dítěte, který se také uvádí ve vyjádření pedagogicko-psychologické poradny.

Při zjišťování, zda je častěji udělován odklad školní docházky chlapcům či dívkám, bylo zjištěno, že ve většině, asi 2/3 případů, je udělován odklad chlapcům než dívkám. Tuto skutečnost uvedla při rozhovoru rovněž psycholožka pedagogicko-psychologické poradny.

Dalším cílem autorky bylo zjištění názoru k problematice odkladů školní docházky ze strany učitelů MŠ, učitelů ZŠ a psychologů PPP. Všechny tyto osoby se totiž mohou setkat s dítětem, které se připravuje do ZŠ, a mohou poradit rodičům ohledně připravenosti jejich dítěte do ZŠ. Zde byl zjištěn, v některých případech, určitý nesoulad v názorech jednotlivých stran na tuto problematiku, což může vést k zamyšlení a větší provázanosti v této oblasti, jak ze strany učitelů MŠ a ZŠ, tak psychologů.

Seznam použitých zkratek

CNS – centrální nervová soustava

č. - číslo

sb. – sbírka, míněno sbírka zákonů

z. – zákon

odst. – odstavec

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

např. – například

atd. – a tak dále

aj. – a jiné

mj. – mimo jiné

OŠD – odklad školní docházky

MŠMT ČR – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

MŠ – mateřská škola

ZŠ – základní škola

UH – Uherské Hradiště nebo Uherskohradišťsko

ČR – Česká republika

Seznam použitých zdrojů a literatury

B.C.J. LIEVEGOED, *Vývojové fáze dítěte*, nakladatelství Baltazar, Praha 1992. 168 s. ISBN 80-900307-7-7.

K. EILEEN ALLEN, KYN R. MAROTZ, *Přehled vývoje dítěte od prenatálního období do 8 let*, Portál, Praha 2005. 187 s., ISBN 80-7367-055-0.

VÁGNEROVÁ M., *Vývojová psychologie I.*, Praha, Karolinum 1997, ISBN 80-7184-317-2

PRŮCHA J., *Srovnávací pedagogika*, Praha, Portál 2006, ISBN 80-7367-155-7

KREISLOVÁ Z., *Krok za krokem 1. třídou*, Praha, Grada 2008, ISBN 978-80-247-2038-8

VERECKÁ N., *Jak pomáhat dětem při vstupu do školy*, Praha, NLN, s.r.o., 2002, ISBN 80-7106-474-2

S & D (SOUKUP & DAVID). *Slovácko - Uherskohradištsko*. 1. vyd. Praha : 2006. 178 s. ISBN 80-86899-98-5.

PRŮCHA, KOŤÁTKOVÁ: *Předškolní pedagogika*, Praha, Portál 2013, ISBN 978-80-262-0495-4

NORBERT SILLAMY, *Psychologický slovník*, Univerzita Palackého Olomouc 2001, ISBN 80-244-0249-1

KROPÁČKOVÁ J., *Budeme mít prvňáčka*, Portál, s.r.o., Praha, 2008, ISBN 978-80-7367-359-8

Zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (tzv. školský zákon)

46

Vyhláška č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

Vyhláška č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Školní zpravodaj Základní a Mateřské školy Vlčnov, červen 2013

Komparativní analýza vzdělávacích systémů ve vybraných zemích EU, 2012, zpracováno pro www.clovekvtisni.cz

www.ppporzl.cz, www.mscechaub.cz, www.zsmssuh.cz, www.zsvlcnov.cz

PŘÍLOHY: 1)

Žádost o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání

1. Zákonný zástupce dítěte:

jméno a příjmení: č. OP:adresa trvalého
pobytu/PSČ:

Kontaktní adresa pro doručování písemností

(pokud není shodná s trvalým

pobytem):.....

telefon/mobil/mail:

2. Ředitelka školy:

Jméno a příjmení:

Adresa školy:

Žádám o přijetí dítěte,

narozenéhov/ve.....

k povinné školní docházce do Základní školy a Mateřské školy , příspěvková organizace

V

.....

podpis zákonných zástupců dítěte

48

2)

Žádost o odklad povinné školní docházky

1. Zákonný zástupce dítěte:

jméno a příjmení: č. OP:

adresa trvalého pobytu/PSC:

Kontaktní adresa pro doručování písemností

(pokud není shodná s trvalým pobytem):

telefon/mobil/mail:

2. Ředitelka školy:

Jméno a příjmení:

Adresa školy: Základní škola a Mateřská škola , příspěvková organizace,

Žádám o odklad povinné školní docházky pro dítě:

narozené: pro školní rok 2014/2015 z důvodu

.....
Příloha:

Doporučení příslušného školského poradenského zařízení (Pedagogicko – psychologické poradny)
nebo odborného lékaře

V..... dne

.....
podpis zákonných zástupců dítěte

49

Příloha č. 3)

Dotazník

1. Jaké procento dětí mělo u Vás odklad povinné školní docházky (v letošním roce, v loňském roce, před pěti lety)?
2. Má počet odkladů školní docházky vzrůstající, klesající nebo stagnující tendenci?
3. Jaké jsou nejčastější důvody, pro které rodiče žádají odklad povinné školní docházky pro své dítě?
4. Jaké % dětí s odkladem školní docházky tvoří chlapci a jaké dívky?

